

عنوان مقاله:

اثرات ورود شانه دار Mnemiops leidy در بهره برداری از ماهیان کیلکا در دریای خزر

محل انتشار:

ششمین همایش علوم و فنون دریایی (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسنده:

فرخ پیرافکنده حقیقی - موسسه تحقیقات شیلات ایران

خلاصه مقاله:

بهره برداری از ذخائر ماهیان کیلکا در ایران از سال 1350 شروع شد و به بیشترین میزان خود در سال 1378 با حدود 95 هزار تن رسید. بعد از آن صید از ذخائر ماهیان کیلکا روند کاهشی ر طی کرده است. مقایسه میزان صید طی سالهای 1378 و 1382، کاهشی حدود 83 درصد را نشان می دهد و از 95 هزارتن به 16 هزار تن رسیده است. درکنار کاهش میزان صید، بازای واحد تلاش CPUE نیز کاهش یافته است. این شاخص در سال 1370، 5/5 تن برای هر شناور در شب بود و در سال 1378 به 9/3 تن و در سال اخیر به حدود یک تن رسیده است. کاهش شدید میزان CPUE می تواند نشان دهنده آسیب شدید ذخائر این ماهیان باشد. این روند کاهشی در سایر کشورهای بهره بردار حاشیه دریای خزر هم دیده می شود. طی سال 1995، میزان بهره برداری روسیه از ذخائر کیلکا ماهیان 800 هزارتن گزارش شده است. این میزان در سال 2003 به 17 هزار تن رسیده است. کاهش صید کیلکا در آذربایجان هم حدود 41 درصد است. اثرات ورود و سازگاری شانه دار M. leidy در دریای خزر ترکیب گونه ای این ماهیان را هم شدیداً دستخوش تغییراتی نموده است. در سالهای پیش از ورود M.leidy گونه آنچوی گونه غلاب را تشکیل می داد. بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی ذخائر ماهیان کیلکا طی سالهای 76-1375، میزان ذخائر این ماهیان در منطقه ایران حدود 8/273 هزار تن برآورد شده است که بیش از 77 درصد آن به گونه آنچوی، 1/14 درصد کیلکای چشم درشت و 5/8 درصد کیلکای معمولی تعلق داشت. در این سالها ترکیب صید هم همین روند را داشت، بطوریکه در سال 1372، کیلکای آنچوی 8/91 درصد، کیلکای چشم درشت 8/6 درصد و کیلکای معمولی 4/1 درصد صید را تشکیل می دادند. ولی امروزه از نظر ترکیب گونه ای، سهم کیلکای آنچوی و معمولی به حدود 50 درصد رسیده است و تقریباً کیلکای چشم درشت از صید حذف شده است. در یک مقایسه می توان دریافت که اثرات تخریبی M.Leidy روی ماهیان کیلکا در دریای خزر مشابه اثرات ورود آن به دریای سیاه طی سالهای 88-1984 است که باعث شد صید ماهیان پلانکتون خوار از حدود 400 هزار تن به کمتر از 50 هزار تن برسد. در دریای خزر این احتمال وجود دارد که در آینده شاهد تغییراتی در تراکم جمعیتی جوامع بنتیک و ماهیان بنتور خوار هم باشیم.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/5142>

